

Хроніка культурного життя Хмельниччини (оглядова довідка за матеріалами преси та неопублікованими документами за лютий 2018 року)

Загальні питання

У Кам'янець-Подільській міській дитячій художній школі відбувся навчально-методичний семінар «Естампна графіка у дитячій художній школі». У програмі семінару: відкриття виставки учнівських естампів, майстер-класи заслуженого художника України Бориса Негоди, викладачів школи Оксани Фльорчук та Ольги Поритко. Учасники семінару: вчителі дитячих художніх шкіл, відділів образотворчого мистецтва шкіл мистецтв міста та області ознайомились з усіма етапами створення видів друкованої графіки. Борис Негода розповів про техніку найскладнішого виду – офорту, а Оксана Фльорчук і Ольга Поритко приготували учасникам справжній сюрприз – можливість власноруч виготовити монотипію, кліше на фользі та картоні, отримати авторські відбитки.

В День вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні у Шепетівському міському будинку культури відбувся тематичний захід, в ході якого бібліотекарі міста представили інсталяцію, присвячену подіям на Майдані та Героям Небесної Сотні. Учасники заходу хвилиною мовчання вшанування пам'ять про загиблих Героїв, серед яких їхній земляк, Герой України Микола Степанович Дзявкульський.

Театральне життя краю

У Хмельницькому обласному академічному музично-драматичному театрі імені М. Старицького глядачі переглянули вистави: «За двома зайцями», «Не хочу бути собакою», «Кайдашева сім'я», «Назар Стодоля».

Відродження театральних вечорів у місті Кам'янець-Подільський розпочав Народний драматичний театр міського будинку культури. «Avant Premier» стартував психологічною драмою «Почуй сонечко» за п'єсою Анни Багряної «Є в ангелів від лукавого».

Серед поціновувачів театрального мистецтва був присутній український поет, письменник, видавець, засновник всеукраїнського поетичного фестивалю поезії та авторської пісні «Віршень» Сергій Пантюк.

Після завершення дійства митець поділився приємними враженнями з колегою, авторкою п'єси, українською письменницею Анною Багряною. Тепер світлини постановки театрального вечора у Кам'янці-Подільському можна знайти на її сторінці у Facebook.

Фестивалі

24 лютого у місті Кам'янець-Подільський відбувся перший всеукраїнський фестиваль-конкурс бандурного мистецтва «Кобзарському роду нема переводу». Свої сили випробували учні класу бандури мистецьких шкіл та студенти вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації. 200 учасників з 10 областей України мали нагоду показати свої вміння перед професійним журі. Оцінювали юних бандуристів: член Національної всеукраїнської музичної спілки, лауреат всеукраїнських та міжнародних конкурсів та фестивалів Руслана Лісова, лауреат всеукраїнських та міжнародних конкурсів, володар призу глядацьких симпатій телешоу «Україна має талант», засновник гурту «Шпилясті кобзарі» Ярослав Джусь, голова Асоціації народної музики Рівненського обласного відділення Національної всеукраїнської музичної спілки, член Національної спілки кобзарів України Наталія Турко, голова журі – володар державної літературно-мистецької премії ім. І. Нечуй-Левицького та гран-прі численних міжнародних конкурсів, заслужений артист України Тарас Яницький. Під час церемонії нагородження нагороди отримали дві сотні конкурсантів у номінаціях бандуристи-вокалісти та бандуристи-інструменталісти I, II, III вікової категорії. Гран-прі фестивалю виборов ансамбль Славутської дитячої школи мистецтв. Найкращі композиції прозвучали під час гала-концерту. Особливі враження на глядачів справили Ярослав Джусь і Тарас Яницький – зіркове журі, яке віртуозно продемонструвало жанрову поліфонію унікального українського інструменту. Організатори дякують учасникам та гостям за участь у першому фестивалі бандурного мистецтва та сподіваються, що започаткована традиція матиме велике продовження.

З метою збереження та популяризації народного мистецтва 17 лютого у місті Кам'янці-Подільському відбувся I Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної музики та традиційного мистецтва «Фольк-Фест» за ініціативи міської дитячої школи мистецтв, сприяння виконавчого комітету Кам'янець-Подільської міської ради, управління освіти і науки та департаменту гуманітарної політики.

Під час фестивалю усі присутні мали змогу познайомитись із виставкою декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва, різними техніками вишивки, яку презентували учні та викладачі міської дитячої художньої школи, міської дитячої школи мистецтв, центру дитячої творчості, НВК № 9 ім. А.Трояна. Також усі бажаючі взяли участь у майстер-класі по виготовленню листівки для учасників АТО.

В насиченій конкурсній програмі виступили солісти-інструменталісти (бандуристи, гітаристи, домристи), інструментальні колективи, зокрема: народний аматорський ансамбль народної музики «Подільський дивограй» та ансамбль сопілкарів міської дитячої школи мистецтв; зразковий ансамбль гітаристів; ансамбль домристів «Квіти України» та ансамбль бандуристів «Барви» дитячої музичної школи імені Ф.Д. Ганіцького; фольклорні колективи: зразковий фольклорний гурт «Родовід» Антонінської дитячої музичної школи

Красилівського району; зразковий аматорський колектив «Едельвейс» зі Скали-Подільської ОТГ Тернопільської області; фольклорний гурт «Веретенце» з м. Дунаївці.

Також досить цікаво та професійно презентували свої виступи міські фольклорно-етнографічні колективи: дитячий колектив «Мальви» ЗОШ № 10, фольклорний колектив «Дивосвіт» НВК № 9 імені А. Трояна, фольклорний колектив «Намисто» міського ліцею та центру дитячої та юнацької творчості.

Журі відмітило високий рівень підготовки хореографічних колективів міста: народного аматорського ансамблю народного танцю «Кам'ячанка» міського Будинку культури, театру українського танцю «Подих» Кам'янець-Подільського відділення Ірпінського державного коледжу економіки та права, народного ансамблю сучасного танцю «Апельсин», ансамблю народного танцю «Гілея», ансамблю народного танцю «Горличка», зразкового аматорського колективу народного танцю «Едельвейс» зі Скали-Подільської ОТГ Тернопільської області. Гран-прі фестивалю здобув фольклорний гурт «Живиця» м. Хмельницький, керівник Тетяна Підберезна.

На завершення фестивалю відбувся виступ спеціального гостя – оркестру народних інструментів Хмельницького музичного коледжу імені Владислава Заремби, художній керівник та диригент Ігор Галкін, солісти Олена Леонова, Олександра Галкіна, Анастасія Батіг, Віктор Щур.

Майстер – класи

У Хмельницькому обласному науково-методичному центрі культури і мистецтва 26-27 лютого відбулись майстер-класи для викладачів гітари мистецьких шкіл області на тему: «Професійні підходи у застосуванні ефективних методів роботи з учнями у класі гітари», які провели викладачі Хмельницького музичного коледжу ім. В. Заремби Максим Заводний та Юрій Довгалюк. Впродовж двох днів викладачі мистецьких шкіл мали змогу ознайомитися з вірною посадкою музиканта-гітариста та постановкою рук виконавців, різними прийомами гри на гітарі, звуковидобування, взяли участь у практичних заняттях. Слухачі отримали консультації з методичного та репертуарного забезпечення, інформацію про конкурси. Фахівцями було рекомендовано більш уважно враховувати специфіку гри на гітарі та акустичні закономірності звукоутворення, особливо викладачам, які за фахом не є гітаристами. Завершив майстер-клас концерт студентів відділу «Народні інструменти» Хмельницького музичного коледжу ім. В. Заремби.

Музейна справа

Хмельницький обласний краєзнавчий музей

Працівниками Хмельницького обласного краєзнавчого музею проведено тематичний майстер-клас із виготовлення народної іграшки з ниток – пташки. Такими іграшками гралися наші предки, вони наділені надзвичайно

позитивною, доброю енергетикою. Іграшка, якій тисячі і тисячі років, і зараз забавляє, виховує, оберігає дитину та слугує енергетичним зв'язком між поколіннями. Найголовніше, щоб процес виготовлення приносив дітям радість і задоволення, адже народна іграшка – це невід'ємна частина культурної і духовної спадщини українців.

Хмельницький обласний художній музей

У «Галереї на Проскурівській» відбулося відкриття виставки «ЛОКАЛІТЕТИ». Дієві особи – художники різного віку та місця проживання, народжені в Хмельницькому, які люб'язно надали свої роботи до експонування. Це виставка-добірка документів, начерків, реконструктів та інших мистецьких жестів, в яких художники окреслили свій суб'єктивний погляд в просторі міста і часу. Хмельницький – місце дислокації, вимушеної/невимушеної, тут як і у будь-якому подібному українському місті відбуваються історії, комунікації, події, осмислюються ландшафти. Естетика місця свідомо/несвідомо впливає на учасників локалізованого життя тут. На виставці представлені роботи шести художників: Анни Азаренко (Перт) «Одягни хмельницьку тусівку», створену в 2015-2017, що базується на пам'яті про певний період, пережитий в Хмельницькому в 2009-2012 роках; Гліба Франка (Хмельницький) «Ейфорія», написаної на початку своєї творчості; Наталії Сойко (Хмельницький) «Свіжина» та артбук, створений під час організованих зустрічей «Urban sketching in Khmel'nitsky»; Андрія Антоновського (Барселона) «Український гайвей», що базується на враженнях від подорожей та естетиці коллажу; Альони Оласюк (Пекін) «Тілесні декорації» – фото документація пірсинг перформансів.

Хмельницький обласний літературний музей

21 лютого, у Міжнародний день рідної мови, в Хмельницькому обласному літературному музеї відбувся творчий вечір письменника, члена НСПУ Анатолія Ненцінського. Автор десятків різножанрових творів постав перед присутніми в образі лірика-мозаїста, з вуст якого линула поезія, проза, уривки з драматичних поем, гумор, сатира, вірші для дітей. На зустріч із митцем прийшли його колеги по перу, вчителі української мови та літератури і зарубіжної літератури, журналісти і всі ті, хто цікавиться творчістю митця. А розпочав вечір Анатолій Йосипович із монологу бійця Подільської сотні “Чую ваші душі Майданом” та совісної поеми “У чорному квадраті”, присвяченої “Апостолам правди і науки Івану Світличному, Василю Стусу, Миколі Руденку з України в Небеса”. Невипадковими були ці твори, адже саме у ці дні українці вшановували пам'ять Героїв Небесної Сотні. Письменник, журналіст і громадський діяч Богдан Теленко вручив Анатолію Ненцінському премію імені Якова Гальчевського “За подвижництво у державотворенні”, якою поет відзначений за попередню літературну творчість. Захід супроводжувався фотосвітлинами із творчого життя поета, звучав запис пісні на слова

А. Ненцінського “Тобі одній” у виконанні Миколи Довгальова (музика Миколи Балеми).

У Хмельницькому обласному літературному музеї відбулося урочисте вручення Всеукраїнської літературної премії ім. Олександра Олеся, званому на Поділлі і далеко за його межами, поету, прозаїку, літературознавцеві Миколі Антоновичу Мачківському. Він перший на Хмельниччині письменник, який удостоївся такого високого визнання. Його поетична збірка «З рідної хати» викликала захоплення у журі і стала явним аргументом для відзначення.

***

У Нетішинському міському краєзнавчому музеї проведено круглий стіл, присвячений Міжнародному дню водно-болотних угідь. Співorganizаторами виступили: Національний природний парк «Дермансько-Острозький», Нетішинський міський краєзнавчий музей, Українське товариство охорони птахів та Західноукраїнське орнітологічне товариство, ВП «Хмельницька АЕС» ДП «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом». Захід проводився з метою об'єднати зусилля сторін в напрямку збереження та дослідження водно-болотних угідь регіону Малого Полісся.

Під час круглого столу порушувались питання про привернення уваги до збереження довкілля в цілому (О.О. Базан) і, зокрема, на прикладі Національного природного парку «Мале Полісся» (М.М. Белінська). Про розвиток туризму на водно-болотних угіддях на прикладі Національного природного парку «Дермансько-Острозький» розповіла О.В. Голово. Науковий співробітник Нетішинського міського краєзнавчого музею Н.А. Горячова здійснила екскурс в історію дослідження водно-болотних угідь Малого Полісся.

Значення водойми-охолоджувача Хмельницької АЕС для орнітофауни розкрив у своїй доповіді В.П. Ільчук. «Водойма-охолоджувач Хмельницької АЕС як унікальна екосистема» – з такою темою виступив О.В. Голод, який провів екскурсію на водойму-охолоджувач для учасників заходу.

Результатом круглого столу прийнято резолюцію (проект), серед основних рішень якої стали такі: об'єднати зусилля сторін в напрямку збереження та дослідження водно-болотних угідь регіону Малого Полісся; сприяти розвитку екологічного туризму на водно-болотних угіддях; активізувати еколого-просвітницьку діяльність; здійснювати діяльність щодо створення нових та розширення існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду України в Малому Поліссі.

Бібліотечна справа

В Шепетівській міській бібліотеці для дітей влаштована надзвичайно цікава виставка-інсталяція періодичних видань «Меню для читайликів». Зробити дозвілля цікавим і корисним маленьким читачам допомагають яскраві

та привабливі дитячі журнали: «В гостях у казки», «Малятко», «Карамельки», «Смайлик», «Моє хобі», «Яблунька», які навчають читати, думати, фантазувати, розвивати пам'ять, логіку та мислення. Наприклад, журнал «Смайлик» у рубриці «Цікава наука» вчить, чим зайняти себе довгими зимовими вечорами. Він радить дати відпочити трохи своїм гаджетам і провести цікаві досліді зі своїми рідними чи друзями.

Бібліотечні заходи в рамках відзначення знаменних подій та пам'ятних дат

В День вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні у Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбувся урок мужності «Героїв Україна пам'ятає...».

У заході взяли участь: Віталій Кабашнюк – учасник подій на Майдані, тренер-інструктор бійців АТО, кандидат медичних наук, психотерапевт; Назарій Поляков – учасник мистецької сотні «Гайдамаки»; Наталія Горденко – журналістка, учасниця подій на Майдані, авторка книги «Життя, віддане за Україну».

Студенти Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту підготували цікаву літературно-музичну композицію, присвячену пам'яті Героїв Небесної Сотні, а директор Хмельницького міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Мар'яна Любецька подарувала гостям заходу пам'ятні подарунки.

В ході проведення заходу були використані фрагменти документального фільму «Євромайдану – 4 роки. Як це було»; відбулася презентація книжкової виставки «Героїв Україна пам'ятає...».

21 лютого, у Міжнародний день рідної мови, проведено мовознавчий форум “До мови серцем пригорнись!” та мовознавча година “Щира пісня гордої країни”. Читачі обласної бібліотеки для дітей імені Т.Г.Шевченка довідалися про історію відзначення свята, його значення для збереження та розвитку мов світу. Про красу української мови розповіли учасникам форуму подільські письменники В. Міхалевський та В. Горбатюк. Поезії, які лунали на заході розкрили для читачів барвистий світ українського слова, його велич та силу. Василь Горбатюк не тільки поділився з підлітками власними творчими надбаннями, а й розповів про роботу обласного літературного музею по збереженню та популяризації рідного слова.

Під час форуму звучали народні пісні у виконанні студентки Хмельницького музичного коледжу імені В.Заремби Богдани Іванкової. Гарним завершенням свята став танок читачки – учасниці ансамблю “Подільчак” Олійчук Ірини.

Чому я люблю рідну мову... Свої думки висловлювали наймолодші : «це мова моєї країни...» «це мова моїх батьків...», «вона найрідніша...».

Також для читачів бібліотеки були представлені виставки «Українська мова – мова єднання», «Мова – серце нації».

20 лютого бібліотека-філія №2 Кам'янець-Подільської міської ЦБС для учнів ДНЗ «Подільський ЦПТО» провела урок мужності на вшанування пам'яті Героїв Небесної сотні. Захід проведено з метою увічнення великої людської громадянської, національної відваги та самовідданості, сили духу та стійкості громадян, завдяки яким змінено хід історії нашої держави, вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні, прищеплення любові до Батьківщини та виховання патріотичної свідомості, бажання стати гідним громадянином України. Під час заходу учні декламували вірші: «Ніколи не вмере Україна», «Не чекай мене, мамо, додому», «Українська революція», «Майдан ридав». Присутнім було представлено відеопри презентацію «Небесна сотня» та тематичну полицю книжкових видань «Слава героям України».

У Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці в День безпечного Інтернету відбувся урок-практикум «Створюй, спілкуйся та поважай: кращий Інтернет починається з тобою». В цей день, мільйони людей в усьому світі об'єднуються заради натхнення до позитивних змін, підвищення освіченості з питань безпеки онлайн та участі у заходах у всьому світі. В рамках уроку-практикуму для студентської молоді та викладачів Хмельницького професійного ліцею електроніки експерт-аналітик Агенції сталого розвитку АСТАР Андрій Гнап розповів про кібербезпеку в сучасному світі та провів для відвідувачів тест на увагу, старший інспектор відділу протидії кіберзлочинам в Хмельницькій області Подільського управління кіберполіції Департаменту кіберполіції Дмитро Єгоров провів навчання з онлайн-безпеки.

Для присутніх презентовано книжково-ілюстративну виставку «Безпека в Інтернеті» та організовано перегляд відеороликів «Інтернет – територія безпеки», які розкривають основні аспекти безпечного користування сучасними Інтернет-технологіями.

Валентинка від душі

У відділі мистецтв обласної бібліотеки для юнацтва до Дня закоханих організовано святкові творчі майстер-класи «Валентинка від душі» з циклу заходів «Love Story в бібліотеці». Учасники майстер-класів з любов'ю та натхненням власноруч виготовили об'ємні паперові серця в техніці оригамі, оригінальні ексклюзивні валентинки, авторські подарункові листівки в техніці «графіка золотим пилом». Кожна така валентинка адресована мамам, бабусям, сестричкам, улюбленій вчительці, подрузі.

Реалізація проектів. Діяльність клубів за інтересами

В рамках засідання клубу «Краєзнавець» у Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбулась презентація 13 випуску науково-краєзнавчого збірника «Хмельницькі краєзнавчі студії», приуроченого 80-річчю відомого краєзнавця Хмельниччини, кандидата економічних наук Віктора Степановича Мороза та 75-річчю його брата, заслуженого працівника культури України Володимира Степановича Мороза.

З вітальним словом до ювілярів звернулися: голова Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України Лев Баженов, голова Хмельницької міської організації НСКУ Юрій Блажевич, проректор Хмельницького Національного університету, член кореспондент НАН України Михайло Войнаренко, директор Державного архіву Хмельницької області Володимир Байдич, директор Копистинської НВК Алла Бойко, кандидат богословських наук, священник Копистинської церкви Сергій Причишин.

Під час заходу члени Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України подарували для бібліотеки свої краєзнавчі видання. Катерина Чабан, директор бібліотеки, привітала ювілярів та подякувала усім присутнім за співпрацю та цінні подарунки.

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека збирає щонеділі дачників та огородників. У секторі літератури з питань сільського господарства проходять засідання клубу органічного землеробства «Успішний дачник – здорова громада». Цього разу темою зустрічі були «Лютневі турботи дачника». Роботи на присадибній ділянці та в саду у лютому мають здебільшого підготовчий характер, але саме від них залежить врожайність майбутнього сезону. Під час заходу садівник-практик В.О. Демянишин наголосив, що лютий – найкращий час для зимового щеплення, за допомогою якого садівник може сам виростити саджанці потрібних йому сортів. Він також ознайомив учасників клубу з правилами зимової обрізки саду, її особливостями, схемами обрізки плодкових дерев, а також надав поради щодо захисту плодкових дерев і винограду від хвороб та шкідників. В рамках заходу фахівцями бібліотеки презентовано книжково-ілюстративну виставку «Обрізка плодкових дерев» та періодичні видання, в яких розкриваються практичні рекомендації щодо правильної обрізки саду.

«Бібліотека для кожного. Інформаційний простір для особливих дітей». Під такою назвою діє проект в підтримку інклюзивної освіти в Хмельницькій обласній бібліотеці для дітей імені Т.Г. Шевченка. Світ особливих мрій через книгу, спілкування, цікаві зустрічі пізнають ті, що потребують підтримки та довіри. Плекати, шанувати та примножувати здобутки рідної мови навчали вихованців Хмельницького товариства молодих інвалідів. Цікаві факти про українську мову, музичні та жартівливі вікторини, вислови відомих українських поетів, незвичні оповідання допомогли молоді збагнути всю красу та велич рідної мови. Пісні про мову та рушник, у виконанні гостей, засвідчили палку любов до рідного слова та щирість української душі юнаків та дівчат.

Малі галереї мистецтв

На вшанування річниці пам'яті знаного українського художника, найдосвідченішого вітчизняного мариніста, хмельничанина Віктора Степановича Севця у виставковій залі Хмельницької обласної бібліотеки для юнацтва відкрито виставку його творів “Енергія вічності”. На відкриття виставки Віктора Севця завітали художники-спілчани та шанувальники творчості митця. «Усі його картини сонячні, оптимістичні та поетичні, – сказав у своєму виступі мистецтвознавець Володимир Голунський. Віктора Севця можна по – праву вважати класиком сучасного українського мистецтва, він посідає важливе місце в нашій історії». Заглиблюючись у художню творчість Віктора Севця, голова Подільського культурно-просвітницького товариства ім. Ф. Ліста Євгенія Богдан провела надзвичайно глибоку цікаву паралель між українським художником Віктором Севцем та угорським композитором Ференцом Лістом. Найяскравішими життєвими і творчими епізодами, спогадами та враженнями від спілкування з батьком поділився син, відомий подільський художник Ігор Севець. Музика у виконанні студентів Хмельницького музичного коледжу ім. В. Заремби звучала в унісон з романтично-ліричними ритмами картин художника.

Крім того в арт-холі бібліотеки відкрито виставку “Дружній вернісаж”. Свої роботи презентують досить молоді але дуже обдаровані художники – студенти факультету мистецтв ХГПА Олександр Тихончук та Артем Рудик. На двадцяти семи полотнах – портрети відомих акторів, моделей, культуристів, мультиплікаційних персонажів, друзів та автопортрети Олександра і Артема. Родзинкою виставки є картини, на яких зображені заслужені та народний художники України – наші земляки Михайло Андрійчук, Олександр Гуменчук і Микола Мазур. Ці роботи – свідчення неабиякої мистецької сміливості, адже наважитись писати портрети талановитих митців, а декого з них ще й запросити на відкриття виставки – вчинок, який заслуговує на повагу. За словами Михайла Омеляновича, який довго і з цікавістю розглядав свій портрет, достойні поваги трудолюбство та старанність молодих творців. А ще пан Михайло зазначив, що художники-початківці наділені любов'ю до зображуваного та талантом, який обов'язково треба розвивати впродовж усього життя.

Підготувала

О. Шеїн